

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1970

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 55. — ŠTEV. 55.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 8, 1935. — PETEK, 8. MARCA 1935

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

GRŠKI MONARHISTI ZA POVRATEK KRALJA JURJA

VSTAŠI SO ZAGROZILI V SVOJEM ULTIMATU Z OBSTRELJEVANJEM GLAVNEGA MESTA — ATEN

Vstaši so zasedli tri važne otoke. — V Macedoniji se revolucionarni uspešno ustavljajo vladnemu vojaštvu. — Mobilizacija turške in bolgarske armade je položaj še bolj zapletla. — Venizelos pravi, da bo proglasil neodvisnost Krete.

BEOGRAD, Jugoslavija, 7. marca. — Grški revolucionarji, ki imajo vsak dan več uspehov, so poslali vladi ultimatum, v katerem so ji zapretili, da bodo začeli obstreljevati glavno mesto Grške, Atene, če ne odstopi.

Vlada smatra za edino rešitev, da pokliče nazaj na prestol kralja Jurja.

Vstaško brodovje je danes zavzelo otoke Samos, Chios in Mytilene.

Vstaši imajo v svoji oblasti križarki "Averoff" in "Helle" ter tri rušilce. S teh ladij se je izkrcalo na otokih vojaštvo in jih zavzelo. Revolucionarji so se preskrbeli s premogom in živili ter zaplenili tudi velike vsote denarja, s katerim jim bo mogoče financirati revolucijo. Naleteli niso skoro na nikak odpor, kajti večina prebivalstva simpatizira z revolucionarnim voditeljem Venizelosom. Otoka Samos in Chios imata po sedemdeset tisoč prebivalcev. Vsi trije otoki so važno oporišče za napade na macedonsko obal.

Neka vstaška bojna ladja se je danes pojavila v pristanišču Kavala. Takoj jo je začelo obstreljevati dvajset armadnih letal, nakar se je umaknila.

V Kavali, kjer se je vršilo obstreljevanje ne oziraje se na civilno prebivalstvo, je imela državljanska vojna posebno tragične posledice. Vladna artilerija je popolnoma porušila žensko bolnišnico, ki jo je ustanovila Venizelosa žena.

Bolgarska in Turčija sta začeli koncentrirati ob meji močne vojaške oddelke.

Ultimatum admirala Demistaksa, je povzročil med atenskim prebivalstvom paniko. Niti navzočnost angleške križarke "Royal Sovereign" ter dveh francoskih bojnih ladij ni mogla pomiriti ljudi.

Angleži so izjavili, da odkritosrčno žele, da bi vlada napravila mir, nikakor pa ne smatrajo za svojo dolžnost, da bi branili mesti Pirej in Atene proti vstašem.

Po štiriindvajset ur trajajočem premirju, ki je bilo potrebno zastran slabega vremena, je general Kondylis, poveljnik vladnih čet, v svojo ostrostjo obnovil ofenzivo proti vstašem.

Kondylis ima na razpolago osemdeset tisoč vojakov, težko artilerijo in šestdeset letal, dočim razpolagajo vstaši komaj z 8000 možmi, ki so povrh tega pa še slabo oboroženi.

Vstaši drže črto, ki se vleče od Doiranskega jezera do izliva reke Strume. Tam so bili zavezniki leta 1917 in 1918. Zakopi so še vedno ostali, ki se je jih vstaši s pridom poslužujejo.

Navzlic vladni propagandi se je pridružilo vstašem skoro vse moško prebivalstvo Macedonije.

V kavalskem okraju, ki je svetovnoznan po svojem izbornem tobaku, so se že davno pred izbruhom revolucije vršili delavski nemiri. Nadalje je treba pomisliti, da Macedonija ni nikdar prav posebno simpatizirala z Atenami, pač pa stremi po samovladu.

Sedanja revolucija, ki je že deveta v zadnjih 26. letih, je najbolj krvava in razsežna, kar jih je doživela Grška v zadnjem četrstoletju. Koliko žrtev je zahtevala, se ni moglo dognati. Vlada ima baje natančne podatke, pa jih noče izdati.

V Atenah se bolj in bolj pojavljajo govornice, da bo mogoče rešiti krizo edinole na ta način, da se izpremeni republiko v monarhijo.

Vedno več kongresnikov za odpravo NRA

NEMIRI V WILKES-BARRE

15,000 majnerjev se je spopadlo s policijo. — Trije majnerji so bili baje ubiti.

Wilkes-Barre, Pa., 7. febr. Sodniško poslopje Luzerne okraja je bilo podobno bojišču, ko se je okoli 15,000 majnerjev in prijateljev iz okolice spopadlo z državnimi truperji in policijo. Majnerji so prišli pred sodnijo v protestu proti Glen Alden Coal Company, ki je zahtevala aretacijo njihovih voditeljev, ker niso hoteli preklicati majnerske stavke.

Nad 300 državnih truperjev je z mestno policijo in s "kozaki" navalilo na razburjene delavce ter jih pretepal s palicami. Posebno kruta je bila policija na konjih, s katerimi so pridrevli nad množico. Podrobnosti o posledicah tega spoda še niso znane, toda po mestu so razširjene govornice, da so bili trije delavci ubiti.

Ko so majnerji iz okolice prišli v Wilkes-Barre, so nosili napise: "Doli z injukcijo!", "Nehajte z aretacijami naših voditeljev!" Delavci pa so glasno ponavljali svoje geslo: "Doli z ameriškim Hitlerjem — sodnikom Valentine!" Samo iz Plymoutha je prikoralo v mesto 4000 majnerjev.

Ko so truperji stavarje preganili izpred sodnije, so odkorakali na mestni trg, kjer so imeli zborovanje. K županu Lovelandu je bila poslana deputacija, ki je protestirala proti surovemu nastopu truperjev in policije.

Iz Pittsona je na potu nekaj tisoč majnerjev. Po vseh premogarskih naselbinah so sklicana zborovanja. Mnoge organizacije so že poslale protestne brzojavke predsedniku Rooseveltu in guberniju Earle.

Iz Greensboro, Harrisburga in Butuerja so bili v Wilkes-Barre poslani posebni oddelki truperjev.

PARAGVAJCI IMAJO SVE- ŽEMESCO

Buenos Aires, Argentina, 6. marca. — Paragvajska zmogovita vojska ima po več meseih prvič svežo meso, ko je prekoračila reko Parapeti. Vse dolge mesece so Paragvajci potiskali bolivijsko vojsko skozi pušobne planjave v Chaco ter so jedli samo konserve in suho meso. Sedaj pa so dospeli v bogate poljedelske bolivijske pokrajine.

Ministrski predsednik Tsaldarsin in njegova "ljudska stranka" sta prežeta z monarhističnimi idejami.

V Atenah nadomešča vojnega ministra general Metaxas, ki je navdušen monarhist.

Grški kralj Jurij je moral odstopiti leta 1922 po uspešni Plastirasovi revoluciji. Sedaj se nahaja na lovu v Indiji.

NEVARNOST VOJNE BAJE ODVRNENA

Italija in Abesinija sta se sporazumeli za nevtralno ozemlje. — Italijo še vedno pošilja vojaštvo.

Rim, Italija, 7. marca. — Upanje na mirno poravnavo italijansko-abesinskega spora narašča, ko je bilo naznanjeno, da je prišlo v Addis Ababa do sporazuma glede nevtralnega ozemlja na sporni meji med Abesinijo in Somalijo. Toda ta sporazum je le začasen in bo veljaven samo za čas pogajanj za popolno poravnavo italijansko-abesinskega spora.

Vendar pa bo nevtralno ozemlje preprečilo vsak obmejni spopad ter se bo ohladilo medsebojno razgredo razpoloženje.

Takoj je bilo sporočeno italijanskemu poveljniku v Wardairu in abesinskemu poveljniku v Gerlogubi, da takoj prične pogajanja za mejo nevtralnega ozemlja. Ker o tem ozemlju ni nikakega zemljepisa, je zelo težavno določiti mejo, zato je prepučeno poveljnikoma obel vojsk, da sama določita štiri milje širok nevtralni pas med obema armadama.

Ob času pogajanj ni dovoljeno nobenemu vojaku stopiti na nevtralno zemljo. Dovoljeno pa je abesinskim pastirjem plemenom, da se poslužujejo studecev in pašnikov za svojo živino, toda samo pod pogojem, da so brez vsakega orožja.

Pogajanja za poravnavo spora se bodo takoj pričela. V prvi vrsti se je treba pogoditi za zadoščenje spopada pri Ualualu. Krivdo za spopad vrača Italija na Abesinijo in zahteva odškodnino za padle italijanske vojake, uradno oproščenje in izkazanje vojaške časti italijanski zastavi. Nato bo določena meja med Abesinijo in Somalijo.

Navzlic temu sporazumu pa je Mussolini odposlal iz Messine tri ladje s 135 častniki in 2000 vojaki, 160 konji in veliko množino municije.

NEMCIJA NE MARA ŽIDOV

Berlin, Nemčija, 6. marca. Na dvajset židov, ki so se v mnenju, da se je protizidovska gonja poglobila, zadnje tedne vrnil v Berlin, je bilo takoj aretiranih in so bili pozneje izpuščeni samo pod obljubo, da takoj odpotujejo iz dežele.

GOV. OLSON ZA HUEY LONGA

Governer zahteva gospodarsko revolucijo. Pravi, da je predsednik prelomil svojo besedo.

St. Paul, Minn., 7. marca. — Governer Floyd B. Olson je v svojem govoru pred farmerji zahteval "gospodarsko revolucijo", in je očital predsedniku Rooseveltu, da je prelomil svojo besedo ter slednjič zahteval odpravo "sistema".

Rekel je, da vladno nadzorstvo nad poljskimi pridelki zasleduje napačna pota in da vlada govori o preobilici pridelkov, medtem ko milijoni niso niti toliko pridelali, da bi imeli kaj jesti.

Tudi predsednik National Farmers Holiday Association, Milo Reno, je govoril 400 farmerjem, ki so prišli pred kapitol. Gubernija Olsons je označil kot preroka in bodočega predsednika Združenih držav. Nadalje je rekel Reno, da spada gubernier Olson v isti tabor kot Huey Long, ki se razume na to, da ljudstvu pomaga, da daje duša svoji nevolji.

Reno je rekel, da bi mogel predsednik Roosevelt v dveh tednih napraviti konec bedi farmerjev in da je zvezna vlada moralno obvezana, da sama nudi pomoč, ne pa da jo prepuča posameznim državam. Po njegovem mnenju bo kaka država povedala zvezi vladi, da naj gre k vrugu in da bo morebiti ta država Minesota.

22.375.000 LJUDI NA RELIEFU

Washington, D. C., 7. marca. Administrator zveznega reliefa Harry L. Hopkins v svojem pozivu na države in občine, da skrbje za svoje brezposelne ljudi, navaja, da živi v Združenih državah 22.375,000 ljudi na reliefu.

Podpora dobiva 5,400,000 družin po štiri člane in 775,000 samecev.

RAZSTRELA UBILA 9 OSEB

St. George, Utah, 7. marca. Prezgodnja razstrelba pri petrolejskem vrelcu je zahtevala 9 življenj in je ranila najmanj 20 ljudi, ki so prišli gledat, kako bo odprt prvi petrolejski vrelcu v tem okraju.

Vsled razstrelbe je padlo težko bruno sredi med gledalce, ki so se naglo razbežali, kolikor ji ni obležalo mrtvih in ranjenih. Med mrtvimi je tudi ravnatelj Arrowhead Oil Corporation, ki je vrtala studenece, George Alsop.

KITAJSKI KOMUNISTI ZMAGOVITI

Hongkong, Kitajska, 7. marca. — Poročila iz province Sečvan naznanjajo, da so komunisti potisnili nazaj vladne čete v provinci Kvejčov.

SODNIK W. G. BORAH JE RAZSODIL, DA NRA NI V SOGLASJU Z USTAVO

WASHINGTON, D. C., 7. marca. — Ob istem času, ki je okrajni sodnik v New Orleansu Wayne G. Borah izrazil svoje mnenje, da je cela NRA. protiustavna, je dobil v kongresu nove zagovornike načrt, da se pravilniki odpravijo in nadomeste s prostovoljnimi sporazumi.

Demokratski senator George je po konferenci s predsednikom Rooseveltom izjavil, da je predsednik še za obsežnejše spremembe v NRA, kot pa je omenil v svoji poslanici na kongres.

Senator George je tudi rekel, da bo kongres nadaljevalje NRA potrdil samo pod pogojem, ako je njena oblast znatno zmanjšana. Po njegovem mnenju se morajo izvesti naslednje spremembe:

1. Vrnitev k starim strogim protitrušnim postavam z izjemo plinskih, petrolejskih in premogarskih družb;

2. odprava določb o določevanju cen in mogoče celo izločba točke 7-A, ki daje delavcem kolektivno pravico;

3. odprava večine obstoječih pravilnikov in prostovoljni sprejem sporazumov posameznih podjetnikov in trgovcev, ki bodo sami določevali delovni čas, plače in odločevali o otroškem delu;

4. samo velika industrijska podjetja z meddržavnimi odnosi bi se morala ukloniti pravilnikom.

Dalje zahteva senat. George, da zvezna trgovska komisija prevzame upravo NRA, in da se sedanje njeno vodstvo odpravi.

New Orleans, La., 7. marca. Okrajni sodnik Wayne G. Borah je razsodil, da je NRA v nasprotju z ustavo. Vladni predlog, da sodnik prisili neko tovarne za zaboje, da se drži določb glede delovnega časa in plač, je sodnik Borah zavrnil.

Zvezna vlada je vložila tožbo proti Hammond Box Company, ker ni hotela priznati NRA pravilnika. Ko je sodnik Borah naznanil svojo razsodbo, je še izjavil, da smatra celo NRA za protiustavno. Zvezna vlada bo najbrže vložila priziv.

STAVKA ODVRNENA

Pittsburgh, Pa., 7. marca. — Preteča stavka v aluminijški industriji je bila odvrnjena, ko je med lastniki in delavci prišlo do sporazuma, da ostane stara pogodba v veljavi, dokler ni sklenjena nova pogodba.

SVARILLO SAARSKIM ŽIDOM

Saarbruecken, Nemčija, 6. ca. — Navzlic obljubi, katero so dali nemški zastopniki Ligi narodov, da židje v Posaarju eno leto ne bodo nadlegovani, so se po vseh mestih Posaarja pojavili oklici, ki pozivljajo prebivalstvo na bojkot proti židom.

VPLIV PLEBISCITA NA AVSTRIJO

Saarski plebiscit ima velik vpliv na Avstrijo. Agitacije narodnih socialistov so se oživele.

Dunaj, Avstirja, 7. marca. — Odkar je bilo Posaarje vrnjeno Nemčiji, je v Avstriji opaziti naraščajočo nazijsko agitacijo. Vedno in vedno je slišati zahteve, da se Avstrija priklonji k Nemčiji, medtem ko je nazijska stranka prej imela tu problem šele za končni cilj.

Sedaj zahtevajo ljudsko glasovanje po zgledu saarskega plebiscita. Po celi deželi razlejujejo oklice: "Tudi mi Avstriji imamo pravico, da nas vprašajo za naše mnenje in odločitev in to pravico si bomo znali pridobiti. Ven iz močvirja! Naprej v nemško domovino! Z Veliko Nemčijo k svetovnemu miru!"

Po novem svastika šilingu, ki je prišel v promet po saarskem plebiscitu 13. januarja, je bil izdan nov kovani šiling z datumom 1. marca. Na zadnji strani so besede: "Saar je svoboden. — Hitlerjevo gibanje, okraj Dunaj". Na prednji strani pa je svastika in napis: "Z veliko Nemčijo k svetovnemu miru".

Posebno na Tirolskem je zahteva vedno glasnejša, da mora kanceler Schuschnigg odstopiti. Poročila iz Inomosta naznanjajo, da je pri monarhistih, ki so bili vedno njegova največja opora, izgubi svojo veljavo, ker je v Londonu privolil, da se odstrani vprašanje vrnitve Habsburžanov na avstrijski prestol.

ODPRAVA KADILNE POSTAVE

Bismarck, N. D., 6. marca. Državna legislatura je odpravila staro postavo, po kateri so bile žene zavarovane pred kajenjem cigar, cigaret in pip, ker so se ženske naučile kaditi.

DEVET UPORNIKOV UBITIH

Mexico City, Mehika, 6. marca. — Policija, ki je vdrla v glavni stan upornikov v Leonu, v provinci Guanajuato, je ustrelila devet upornikov.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Plans of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with 2 columns: Subscription rates for different durations and locations.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

Glas Naroda ishaja vsaki dan izvenmi nedelj in praznikov.

Doplat brez podplisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovodi pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznači, da hitreje ujdemo naslovniku.

GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3272

MASARYK

O Tomažu G. Masaryku, predsedniku čehoslovaške republike, ki praznuje danes 85. rojstni dan, je zapisal češki pesnik Machar sledeče:

Skeptik, ki se z nezaupljivostjo bliža ljudem, resničan in dogodkom, tola uči ljudi verovati;

Kritik, ki se ne boji reči pravovernim muslimanom, da je njih posvečeni kamen v Mekki le običajen meteorit, ki so ga pobožni bisagarji proglasili za narodni paladij;

Kirurg z nežno, skoro deklinško čutkostjo, ki je narodu ohranal — ne morda bolne roke in noge, marveč — kakih 50 do 60 glav in je po amputaciji mimo dokazal, da so bile te glave res prazne in da je narodu bolje brez njih, kar je narod tudi molče v teku kakih dvajsetih let priznal kot temeljno resnično;

Človek, ki ni nikoli "kde domoval" (pel narodne himne "Kde domov naj"). Op. uredništva), ker mu je bila narodova duša del lastne osebe, kakor oči ali srce, zakar so ga rodoljubni postavljali na sramotni oder;

Slovan, ki ni nikoli "hejslovanil", ki ni na banketih govoril ognjevitih govorov, ki ni hrepenel po belem orlu (odlikovanju carske Rusije. Op. uredništva), pa je vendar dal dosežanju fantomu neoslavizma telo, kri in dušo;

Pobožen in v boga verujoč človek, ki pa je v tej svoji veri moral priti v konflikt z vsemi onimi, ki se izdajajo za služabnike in branitelje božje;

Mož, ki je udihnil dušo Češki in rekel češkemu možu: njeno vprašanje je tvoje vprašanje;

Človek nezlomljive sile, ki jo je često skušala zlomiti malenkostnost naših razmer in naših ljudi, pa je ni zlomila, marveč je ta sila strla njo samo;

Človek, v čigar prisotnosti se čutiš svobodnega — redek primer na Češkem, — ker občutiš, da ni zmožen prevare in nepoštenosti in ki govori s teboj tako, kakor govori s svojimi prijatelji in "prijatelji";

Demokrat, do krvi prepričan, poleg katerega pa imaš vedno občutek, da je to človek višje vrste;

Prorok, ki ga domovina ni priznala, ker si je cela vrsta ljudi domnevala, da se da proroško poslanstvo posnemati ter si je ustanovila proroške obrti, da bi jih pa imeli za prave proroke, so začeli na ves glas kritizirati in poniževati njega, kar izgleda, da je ta zvitost začetek modrosti prizadevnih čeških glav sploh;

z eno besedo: T. G. Masaryk je eden izmed tistih ljudi, zavoljo katerih človek ne obžaluje, da je živl, ker jih je poznal in šel z njimi...

Posledice pijančevanja

Ni se še poleglo, razburjenje zaradi umora pri Ljutomeru, ko se je v Mrbrovu razširila vest o novem zverinskem umoru. Ponoči so pili v Vingustovi gostilni v Zgornjih gorah pri Pragerskem kmečki fantje, med njimi tudi 25-letni hlapec Štefan Zumer. Malenkosten prepir je povzročil, da je Vingustus potegnil nož in razparal z njim hlapcu Žumru trebuh, da so mu izstopila čreva. Zumer se je v zadnjih trenutkih zavlekel še kakih 500 m iz gostilne roti svojemu

sosedu in klical na pomoč. To da preden je kdo prišel, se je nesrečno zgrudil in izdihnil.

GLAS NARODA pošiljamo v staro domovino, Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Dopisi.

Velike Lašče, Slovenija.

Moja sestra Kristina Kolar, trgovka na Gilbert, Minn., z deklinskim imenom Kristina Jaklič, rojena na Mali Slivici pri Velikih Laščah na Dolenjskem, mi je naročila vaš cenjeni list Glas Naroda. Naročnino je za eno leto vnaprej plačala.

Dovolite, da se kot čitatelj lista tudi jaz oglašim s skromnim dopisim.

Glas Naroda mi zelo ugaja, ker je vseskozi zanimiv. Čitam ga prav pridno in z zanimanjem. Prinaša poročila iz Amerike in stare domovine. Zavzema se za socialno izboljšanje delavstva, goji kulturne stike s staro domovino, posebno s propagando slovenskih knjig, zato ga vsem rojakom toplo priporočam.

Posebno pa še priporočam rojakom, da bi pridno segali po knjigah iz knjižarne "Glas Naroda". Iz njih boste zajemali obilno in bogato duševno hrano, našli boste pa tudi mnogo zdravega razvedrila in zabave.

Kaj posebnih novic iz naših krajev ni.

Tukajšnji prebivalci so po večini bolj siromašni kmetje in bajtarji, ki jih je zajel val, povsod razširjena depresije. Ukvarjajo se s svojo borno grudo, da se prežive. Kljub svoji siromašini in krizi, ali morebiti prav zaradi nje, je narod zdrav, krepak in ponosen ter ljubi svojo rodno zemljo z vsem svojim sreem in z vso svojo dušo. Kakšnih pustolovčin, kot se često dogajajo v večini krajev naše lepe slovenske domovine in po vsej širni zemlji že vsa leta po vojni, — ne pozna. Senzacij željni ljudje ne pridejo na svoj račun. Narod se ravna rajši po pesni, ki jo je pel slovenski pesnik Anton Askerc:

Napredek in prosveta to naša bo osveta.

V Velikih Laščah in v bližnji Dvorski vasi imamo "sokolski" četi in četi gasilcev. Nadalje so še gasilske čete v Robu, Turjaku, Ponikvah, Škočijanu in pri Sv. Gregorju, vse v bližini Velikih Lašč. Vsa ta društva imajo lastne domove. Imajo pa tudi prosvetne odseke, kjer prav marljivo goje dramatične predstave in druge kulturne prireditve.

Narod je tukaj omike in prosvete željan. Prebiva pač v domovini slovenskih pesnikov in pisateljev. Kakor znano, so se tukaj rodili sledeči slovenski pesniki in pisatelji:

Primož Trubar, rojen leta 1508 v vasi Rašica, oddaljeni pol ure severozahodno od Velikih Lašč. On je spisal prvo slovensko knjigo. Umril je leta 1586.

Franc Levstik, rojen leta 1831 v vasi Spodnja Retja, oddaljeni pol ure severovzhodno od Velikih Lašč. Bil je pesnik in pisatelj. Umril je leta 1887.

Josip Stritar, rojen leta 1836 v vasi Podsmreka, oddaljeni pol ure zahodno od Velikih Lašč. Bil je pisatelj in pesnik. Umril leta 1923.

Dr. Janez Evangelist Krek, rojen leta v vasi Sv. Gregor, oddaljeni eno in pol ure od Velikih Lašč. Bil je pisatelj, pesnik in organizator slovenskega združništva. Umril leta 1917.

Pozdrav vsem Laščanom in drugim rojakom.

Franc Jaklič.

Naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Za Velikonoč

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

Table with 2 columns: Exchange rates for Yugoslavia and Italy.

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodlaj v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

Table with 2 columns: Exchange rates for American dollars.

Prejemnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.-

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Ljubljčan dedič pol milijarde dinarjev.

Dne 8. februarja je prejela banska uprava v Ljubljani obvestilo od poslaništva v Buenos Airesu, da je dne 22. jan. umrla v Montevideu v Urugvaj Marija Emilija vdova Piria, rojena Franz, po rodu iz Ljubljane. Bila je lastnica ogromnega imetja, ki ga je v oporoki zapustila svojemmu nečaku inž. Emiliju Franzu, ki živi v Ljubljani in se naj obvesti o zadevi. Pripomnjeno je bilo še, da znaša zapuščina okrog 500 milijonov dinarjev jug. vrednosti. Premeženje obstoja iz gotovine in nepremičnin, ki niso samo v Urugvaj, marveč tudi v Argentini. Jug. poslaništvo je našelo, katere dokumente mora imeti srečni dedič, ki naj se zgleda v Montevideu osebno ali pa naj odpošlje dokumente in pooblastilo, da ga lahko zastopa odpravnik posloy pri poslaništvu v Buenos Airesu.

Pismo je prispelo v Ljubljano z letalsko pošto ter je bilo oddano v Argentini dne 28. januarja, nakar je preko Lizbone dospelo v Ljubljano po železniški pošti že 8. febr. Ban-

Milwaukee, Wis.

Oprostite, ker nisem poprej poslala naročnino za Glas Naroda. Mi res ni bilo mogoče.

Prosim, priobčite sledeče vrstice:

Delavske razmere so se znižaj jako glabe v Milwaukee. Kadar si enkrat čez 45 let star, ti nobeden več dela ne da.

Zimo imamo lepo, še ne preveč mrzlo. Društva v Milwaukee dobro napredujejo, posebno pa naša "Sloga", ki ima letos celo leto kampanje za pridobivanje novih članov.

Vabim vse Milwaukeeane na domačo zabavo, katero bosta priredila društvo "Napredna Slovenka", št. 6 J. P. Z. in "Sloga" v soboto dne 12. maja v Harmonia dvorani, to je na So. 6 in West Mineral St.

Za dobro postrežbo bo preskrbel odbor. Vsak bo dobro postrežen.

S pozdravom vsem! Mary Schimenz, tajnica.

NEWYORŠKI PABERKI

Peter Zgaga

Maškerade so pri kraju! Dve taki prireditvi smo imeli tukaj: eno v Brooklynu, drugo v New Yorku, in obe sta bili dobro obiskani. Peter Zgaga se ni mogel sprva odločiti, na katero bi šel. No, v nedeljo sem ga pa dobil na "Bled-ovi" maškeradi na Osmi cesti. Jaz sem bil pa tudi na "Domovinski" v soboto zvečer. Tako sem videl mnogo svojih nekdanjih prijateljev, s katerimi smo bili nekdanj skupaj v društvu "Danica" in v podpornem društvu Sv. Jožefa, K. S. K. J. Mlajši člani "Danice" so že skoro vsi oženjeni in imajo družine. Na maškeradi v Slovenskem Domu sta dobila prve nagrade Mr. John Holešek in Mr. Charlie Guardia. John Holešek je vse razočaral, ko je snel lepo žensko masko. Charlie Guardia pa je bil nagradjen posebno zaradi originalnega trebuha, ki bi ga skoro moral voziti pred seboj na kolescih. Vsak je pričakoval, da bo odnesla prvo nagrado Miss Elsie Supančič. Ker pa ni imela maske, je občinsvo ni pristevalo med maškerade, in je odšla brez nagrade.

Pri "Bled-ovi" prireditvi se ni nihče nadejal velike udeležbe, ker je bil Slovenski Dom na predvečer dobro obiskan. Toda videlo se je, da naše ljudstvo zelo ljubi tovrstne prireditve. Morda tudi radi tega, ker so upali videti zopet nekaj originalnega, kakor lansko leto, ko je "Bled" odnesel rekord vseh takovrstnih prireditiv. Oz 10. uri je bila dvorana že polna veselega ljudstva. Mask ni bilo mnogo, kar jih je pa bilo, so bile zelo posrečene. Mr. Popović je dobil prvo nagrado.

Zadnjo nedeljo je naš mladinski cerkveni zbor prvič pel skozi celo mašo (ob 8. uri), kar je ljudem zelo ugajalo.

Mr. Jerry Corel iz Brooklyn, zapiskiinar pri "Demokratskem klubu" v Slovenskem Domu, se je pri svojem delu v tovarni za avtomobile pomorečil. Stroj ga je zagrabil in mu odrezal prvi člen kazalca na desni roki.

Jerry W. Koprivšek, Jr.

PAIN-EXPELLER Zoper boleče sklepe zahtevajte svetovnoslavni ANCHOR PAIN-EXPELLER Pain-Expeller vedno prežene bolečine KILLS PAIN

Po cesti je sel otrok, in tri ženske so ga presojale. — Materine oči ima — je rekla prva. — In očetoovo hojo — je pripomnila druga. — In bratovev hlače — se je oglasila tretja.

Se ena stvar je bolj žalostna kot je smrt človeka. Bolj žalostna je smrt ljubezni.

V prvem slučaju se loči duša od telesa, v drugem slučaju se pa duša od duše loči.

Najlažje je pisati spomine tistemu, ki ima kratek spomin.

Pravijo, da ga ni bilo, da ga ne bo na svetu človeka, ki bi bil v vseh ozirih popoln.

Pa so kljub temu živeli taki ljudje.

Le vprašajte vdovo, ki je drugič poročena. Vsaka, brez izjeme, bo rekla: — Takšnega kot je bil moj prvi mož, ni bilo še nikdar na svetu in ga nikdar ne bo.

Ženska začne takrat znagovati, kadar je poražena.

Vsa njena moč pa obstaja v tem, da zna biti v pravem trenutku slabotna.

Rojaka sta moževala pri kozarstvu vina ter drug drugemu tožila svoje gorje.

Po pravici ti povem — je rekel prvi — jaz v zakonu nisem tistega našel, kar sem iskal.

Tovariš je nekoliko pomislil in odvrnil: — Se mi zdi, da sva oba na precej enakem stališču. Ti nisi tistega našel, kar si iskal, jaz pa nisem tistega iskal, kar sem našel.

Iz kaznilnice je pobežnil nevaren zločinec. Uprava kaznilnice je poslala vsaki policijski postaji šest slik begunca, fotografirane s predaj, zadaj, z leve, desne itd.

In po deželi se je pričela splošna gonja.

Uprava kaznilnice dobi po Stirinajstih dneh iz nekega malega kraja sledečo brzojavko: — Pet smo jih aretirali in so lepo na varnem, šestega pa še iščemo. A. B., policijski komisar.

Če pravi ženska "ne", misli:

- 1. Mogoče. 2. Ne danes. 3. Nikdar. 4. Seveda. 5. Si bom premislila. 6. Pod nobenim pogojem ne. 7. No, če že ni drugače. 8. Ne.

Možak, ki je preživel petindvajset let v blaznici na Studencu, se je vrnil v domačo vas. Izpuščen je bil s potrebnimi papirji. Kot duševno ozdravljen in zdrav.

Stopil je v gostilno, naročil liter vina, udaril po mizi in začel razgrajati.

Pustite ga v nemar — je rekel krčmar gostom — saj je norec.

Kakšen norec? — se je razjezil in potegnil iz žepa opečaten papir. — To spričevalo so mi dali na Studencu. Tukaj je dokaz, da nisem norec. Pa naj še kdo izmed vas pokaže tak dokument, če ga more.

Navzoči so sklonili glave in utihnil.

Nihče ni imel takega dokaza.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. V sled našo dolgoletnokušnje Vam samoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši pranje sa povratna dovoljenja, potne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedravljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj sa brezplačna navodila in enotavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALEKSANDER DUMAS:

LOV NA MERJASCA

Moja mati mi je dovolila iti na lov pod pogojem, da me g. Deviolaine ne spusti iz oči.

da bi videl, kar smo videli, ne da bi mogli verjeti.

"Kaj za vruga sem slišal. Bohino, je vpil je oddalec, da smo ga mogli slišati."

"Ali je prišel on pred mojo puško ali moja puška predenj, nič ne vem, samo to vem, da bo imel ubogi Bohino pečenko za vso zimo in da ne bo povabil nanjo drugih kakor tiste, ki bi mi mogli vrniti, razen seveda, čisto naravno, gospoda inspektora."

"Hvala lepa, Niquet," je rekel g. Deviolaine, "sprejmem."

"Za Boga, Bohino," je rekel eden izmed čuvajev, po imenu France, ki je bil brat hlapeca pri gospodu Deviolainu, "veš, ker se ti kaj takega dostikrat ne pripeti, te moram z dovoljenjem gospoda Deviolaina odlikovati."

"Le, le," je dejal Bohino, "saj jih je več, ki so bili odlikovani, pa tega niso zaslužili tako, kot jaz."

In Bohino je mirno kadil naprej z največjo smešno, dočim se je France približal mrjasca, izvlekel iz žepa nož in mu z enim mahljajem odrezal rep.

Na velikansko začudenje vseh je mrjasec, ki je nepremično ležal zamolklo zagodral.

"No, no, kaj pa je, mali?" je vprašal Bohino, France pa je med tem zataknil rep v gumbiču zmagovaleca.

"Zdi se mi, da se precej obračtaš svoj rep," je dodal Bohino.

Mrjasec je drugič zakrnil in premaknil tace.

"No, no, le počasi. Najbrže se ti kaj hudega sanja. Toda, veš, kadar se Bohino na kaj spravi, ga ne prenakneš zlepa!"

Komaj je bil te besede izrekel, že se je zvalil deset korakov od njega z nosom v prah in z zdrobljeno pipo v ustih!

Vsi smo se umaknili, misleč, da je potres.

Natančno. Mrjasec, ki je bil na videz mrtev, v resnici pa samo omamljen od strela, se je osvestil in zopet pri življenju radi izgube krvi, ki jo je bil povzročil France. Potem ko se je otresel bremena, ki ga je težil, je skočil in se opotekal

po vseh štirih, kakor da bi bil pijan.

"Ah," je dejal Deviolaine, "pustite ga, da zopet oživi."

"Ne, ne, ne pustite ga!" je vpil Chorou in iskal puško, ki so jo bil odložil v jarku, "dajte, ustrelite vanj, ustrelite za vruga! Poznam dobro te zvarine, ne poginejo kar tako. In rajše dvakrat kot enkrat, ali nam bo pa ušel!"

Toda bilo je že prekasno. Psi, videč, da je mrjasec zopet vstal, so se vrgli nanj; eni so ga držali za uhlje, drugi za bedra; končno so ga tako natančno pokrili, da ni bilo na njem več prostora niti za novec, kamor bi ga lahko ustrelili.

Med tem pa se je mrjasec čisto mirno bližal jarku in vlekel s seboj vso pasjo tolpo. — Nato je izginil v goščavo, kamor mu je sledil Bohino, ki je bil ves divji skočil za njim in se hotel na vsak način maščevati nad tem napadom.

"Zadrži ga, zadrži ga," je klical Chorou, "primi ga za rep, Bohino, drži ga, drži ga!"

Vsi so pokali od smeha. Slišali smo dva strela.

"Glej, vrabca," je dejal Chorou, "ovo noreca, ki nam bo postreljal sedaj naše pse!" Končno čez par trenutkov se prikaže Bohino s povešenim nosom. Zgrešil je z obema streloma mrjasec, ta pa je nadaljeval svojo pot, obdan od psov, katerih lajanje se je hitro oddaljevalo.

Streljali smo še ostali dan brez uspeha in smo samo še slišali govoriti Choroua, ko je pripovedoval čuvajem sosednjih gozdov in jim naročil, da bo tisti, ki bi slučajno ustrelil mrjasec brez repa, dobil nje gov rep v gumbiču gospoda Bohino.

IGRALEC BREZ STRAHU

V indijskem mestu Gwailoru je umrl v starosti 78 let sir Edvin John, ki so ga imenovali "najbolj neustrasena igralca vseh časov" ali pa tudi "najbolj brezumnega igralca."

Mož je podedoval po svoji družini, ki je imela velike premoščine volne in jute kup milijonov. To je bilo ob koncu svetovne vojne. Ostavil je Indijo, da si ogleda velike evropske letoviške kraje in da se pomeri tu s profesionalnimi igralci. Posebno piko je imel proti sleparskim igralcem, ki jih je mnogo tudi razkrinkal, a s poštenimi je imel smolo, ki jo je njegova trma in igralska strast povečala v nedogled.

jo je njegova trma in igralska strast povečala v nedogled. Njegovi nasprotniki so postajali bogati, njemu samemu pa je denar kopnel. Nekoč je na dve karti priigrall milijon frankov, a namestu, da bi za ta dan končal, je stavil na novo karto in izgubil. Nekega dne je ostal brez sredstev, da ni mogel plačati niti zaigrane vsote nekemu igralcu, ki je bil vrhu tega na sumu goljufa. Prijatelji so mu svetovali, naj odputuje, ne da bi plačal, a on je menil, da so dolgovi pri igri častni dolgovi, in je storil vse da je dolžno vsoto spravil skupaj ter plačal, z ostankom pa je odšel v Indijo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko potrebno dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lantsch
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffito
INDIANA: Indianapolis, Louis Banich
ILLINOIS: Chicago, J. Bevcic, J. Lukantich
KANSAS: Girard, Agnes Motnik
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, Frank Stalar
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouffe
MONTANA: Roundup, M. M. Panian
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strnisha
OHIO: Barberton, Frank Troha
PENNSYLVANIA: Ambridge, Frank Jakše
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank Školc
WYOMING: Rock Springs, Louis Tausch

Cena DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo ENGLISH SLOVENE READER STANE SAMO \$2 Naročite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 216 WEST 18th STREET

Iz Jugoslavije.

Na dosmrtno ječo zaradi umora.

Te dni se je zagovarjal pred sodiščem v Beogradu ladijski pripravnik Jovan Gjorgjević, ki je lani 28. junija umoril in oropal svojega sorodnika rentnika Jovana Gavrilovića. Pri razpravi je obtoženec povedal, da je v službi ponorel nekaj denarja in bil zaradi tega odpuščen. Nastalo škodo bi moral opravniti in denar mu je obljubil Gavrilović. Večkrat ga je podrezal, naj mu vendar da denar, a vedno je naletel na gluha ušesa. 28. junija je zopet prišel h Gavriloviću, in ko mu je ta pokazal vrata, je v predsobi snel s stene puško ter ustrelil starega rentnika. Nato je pobegnil. Nekaj dni po zločinu so ga v Vrbasu prijeli. Obsojen je bil na dosmrtno ječo.

važenga. Pri Savi sta ga zadržala, mu vzela 10.000 Din in ga nato vrgla v vodo. Zaradi tega zločina sta bila pred okrožnim sodiščem v Šabcu obsojena nana smrt na večletih, nedavno pa je sodbo potrdilo tudi kasacijsko sodišče v Beogradu. Oba zločince sta nato vložila prošnjo za pomilostitev na ministrstvo pravde, ki se je obrnilo s posebnim aktom na mestno občino z vprašanjem, da-li zaslužita pomilostenje. Občinski svet je na izredni seji soglasno sklenil, da zločincev ne bo priporočil v pomilostenje. Zato je verjetno, da minister pravde prošnjo ne bo odobril in da so obema zločincema dnevi odštefi.

Ženo in otroke prodal za 2000 dinarjev in 100 kg. pšenice.

V vasi Grmčar lužniškega sreza je kupil premožni vdovec Drago Marković od sosedice Čedomirja Mladenovića za 100 kg pšenice in 2000 Din njeovo ženo Bosiljko in šest otrok. Marković se ni razumel s svojo ženo, ker ga je varala. Zastopnik je imela ljubavno razmerje z vdovcem Markovićem. Končno je sklenil odkrizariti se je in pritisnil je na Markovića, naj jo kupi od njega, za nameček bi mu pa dal še otroke. Marković je bil s tem zadovoljen in tako je bila kupčija sklenjena.

Pred justifikacijo dveh zločincev v Šabcu.

Lani v septembru sta brata Petrović zvalila bogatega postojnika Franja Drera iz Šabca v bližini Save pod pretvezo, da mu morata zaupati nekaj

MATI USTRELILA SINČKA

V Uhrinevsi pri Pragi so a-retirali orožniki te dni 33letno ženo strojnika Emilijo Martinkovo, ker je ustrelila svojega 9 letnega sinčka Jaromira. Mati je bila nezadovoljna s sinčkom zaradi slabega uspeha v šoli. Deček se je slabo učil, bil je nekoliko zaostal, sicer pa povsem normalen in vesel. morda se preveč vesel in razposajen v šoli. V vodenju je imel ob polletju nezadostno. Že takoj, ko je prinesel domov spričevalo, je mati sklenila ubiti ga, da bi ji ne delal sramote, in pa iz strahu, da bi si v življenju ne mogel priboriti primerne položaja. Gotovo, je pa izvršila svoj sklep v napadu hysterije.

Ze 1. februarja je odvedla sinčka na pokopališče, kjer je poskusila ustreliti ga s stariim revolverjem. Naboji so bili pa stari in revolver je odrekel. Šele 4. februarja se je nudila materi ugodna prilika, ko moža ni bilo doma. Mati je vse dobro pripravila, iz divana je napravila mrtvaški oder in ga pokrila z belim prtom, potem je pa čakala, da se vrne sinček, ki se je igral s sošolci na vasi. Ko se je vrnil, ga je prijel za vrat, pritisnila k divanu, mu nastavila revolver na čelo in sprožila. Deček je omahnil na divan in mati je legla k njemu, da bi si končala življenje. Toda drugi naboji so bili stari in noben se ni sprožil. Nesrečna mati je skočila iz hiše, da bi se v bližnjem ribniku utopila. V njem je bilo vode. Vrnila se je domov in poklicala moža, ki mu je hotela dokazati, da je sinčka ustrelila po nesrečnem naključju. Ko so jo pa zasliali, je odkrito priznala, kaj je storila.

ŠOLA IZUMITELJEV

Švedska je prva dežela, ki je uresničila davne predloge, da bi za izumiteljsko delovanje osnovali posebne šole. Švedski patentni urad je namreč otvoril šolo, v kateri dobe nadebudni izumitelji potrebno izobrazbo. So to večerni tečaji na stockholmskem tehničnem zavodu, vodijo jih pa strokovnjaki in vseh panogah tehnike in patentstva. Ker so izumitelji večinoma ubožni, je šolnina zelo nizka.

NAGEL PORAST RUSKIH MEST

Moskva je štela leta 1923 še 1.542.000 prebivalcev, zdaj jih ima pa že 3.363.000; prebivalstvo Petrograda se je pomnožilo v istem času od 1.370.000 na 2.776.000; Sverdlovska (prej Jekaterinburg) od 97.000 na 462.000, Novosibirska od 74.000 na 287.000, Stalina (prej Jusovo v Ukrajini) od 38.000 na 273.000, Baku od 335.000 na 709.000, Makejvke (prej Dimitrijevska v Ukrajini) od 15.000 na 99.000, Harkov od 230.000 na 654.000, Perma od 68.000 na 269.000. Zadnje čase se selijo velike množice prebivalstva in tudi uradi v Kijev, ki je postal lani glavno mesto Ukrajine. Takoj po revoluciji je bilo glavno mesto Ukrajine Harkov. Število mest z nad 100.000 prebivalci je naraslo na 46.

Naglo naraščanje mest ina pa tudi slabe posledice, združeno je namreč z velikimi težavami glede prehrane, stanovanj, komunikacij itd. V Moskvi je dobilo v zadnjih treh letih stanovanje 500.000 ljudi, število prebivalstva je pa naraslo za 900.000. Pri takih razmerah je seveda razumljivo, da čutijo ljudje vso težo stanovanjske krize, o kakršni se nam niti ne sanja. Če hoče dobiti v Moskvi v hotelu sobo, moraš globoko poseči v žep. Obeta se pa še nov dotok podeželskega prebivalstva v mesta, kajti in poljedelstvu se propagira čim manjša zaposlitev človeških delovnih moči, ki naj jih nadomeste stroji.

NAVAL V KAPITOLU

Predno je podalo najvišje zvezno sodišče svojo odločitev o valutni politiki predsednika Roosevelta, se je zbralo na hodnikih kapitola vsepolno radovednega občinstva. Sodišče je s petimi proti štirim glasovom razsodilo v prid vladi.

Ali imate Koledar za l. 1935

Za 50 centov dobite

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA — POVESTI, ČLANKI IZ ZEMLJEPISJA, ZGODOVINE IN NARAVOSLOVJA. — POLEG TEGA SPISOV DVEH NA ŠIH PISATELJEV TROHE IN RUPNIK A; ŠALJIVKE BUKOVINSKEGA.

Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York, N. Y.

Pošljite naročilo še danes!

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

43

15.

Po polnoči se nebo pooblačí in predno se zdani, prične padati gorak dež. Ob jutranjem svitu pridejo hlapci. Pater Desertus še vedno sedi na pragu lovčeve kočice, z bledeimi, trudnimi potezami in s temno obrobjenimi očmi. Ko zapazi hlapce, vstane in globoko vdahne, kot bi mu bila bližina čuječih ljudi dobrodošla. En hlapec ga vpraša, kaj naj bi delali. Pravi jim, ker zaradi dežja gospod Henrik ne more na lov na divjega petelina, da se naj mirno zadržijo, dokler se zaspanci vsi ne zbude. Nato stopi v kočico. Gitli je že bila zbudena; stoji sklonjena nad Hajnotom, ki je še vedno mirno spal. Ko sliši patra prihajati, prestrašena stopi nazaj, tiho voščič dobro jutro in gre iz kočice. Čez malo časa se zopet vrne, umita in s spletenimi lasmi. Na ognjišču napravi ogenj ter tiho hodi sem ter tja, da bi pospravila po sobi. Ko zopet gre po vodo, se v gosposki kočici odpre okno.

— Dobro jutro, Gitli! — zakliče gospod Henrik. Škaf postavi na tla in steče tja.
— No, kako mu gre?
— Še vedno spi, gospod, in mislim, da mu spanje dobro, kajti na obrazu ima že barvo.
— Potem se bo tudi kmalu zbudil. Ali se nato že veselijo?
— In kako!
— Kaj ne, veselijo se že tudi na njegovo zahvalo?
— To že imam, gospod.
— Tako?
— Da, včeraj proti večeru je mogel nekoliko govoriti in se mi je takoj zahvalil.

— Toda mislim, da pričakuješ še večjo zahvalo, — se smeje gospod Henrik in se pri tem široko nasloni na okno. Gitli ga z velikimi očmi gleda.
— Kaj pa naj še želim? Svojo zahvalo že imam. Gospod Herik jo prijazno gleda.
— Tako? Tako? — In lahko se mu zategnejo ustnice, ko pravi: — Seveda, več ne moreš zahtevati od njega. Sedaj pa pojdi, takoj pridem tja.

Gitli naglo steče, da pride z dežja zopet pod streho. Pri tem odgovoru se Walti zbudi iz spanja. Prestrašen si menca oči, ko vidi že svetli dan, spleza po lestvi navzgor in zakliče:

— Frater! Frater! Vstanite, gospod je že pokonci. Frater Severin skoči iz sena kot zajec iz brloga, kadar pride kmet. Svojega smrččega tovariša pograbi za prsi.
— Gospod oskrbnik! Pokonci! Pokonci!
Gospod Šlutman se obrne v stran.
— Toda Cecilija!
— Pokonci! Pokonci!

— Toda Cecilija! — godrnja gospod Šlutman. — Ali je hudič zopet zbesnel? Vsak dan in vsak dan! Niti naspiti se ne morem! Hudič! Pusti me pri miru! Ali pa te s svojimi parklji zopet primem za lase.

Frater Severin vzdihuje in maje z glavo, prepusti oskrbnika njegovim sanjam ter s trditimi nogami leze po lestvi.

Gospod Šlutman se je globoko zaril v seno, kot bi s svojimi rokami objemal blazino, katero si je vsako jutro tiščal na ušesa, kadar je gospa Cecilija pričela s svojo pridigo. Velika tišina, ki ga je naenkrat obdajala, se mu je morala zdeti kot nekaj strašnega. Prestrašen se dvigne ter strmi z velikimi, okroglimi očmi v mrak podstrešja.

— O, tako! — zapiska, ko prične počasi spoznavati tihi čudež. Nato pa se zadovoljno zasmeje predse.

— Sedaj pa se naj zgodi, kar hoče; enkrat se bom naspal! — Tako pravi, zopet leže na stran ter se udobno stegne. — A-a-a-h! — Še malo, in zopet spi.

— Gospod oskrbnik! — zakliče frater Severin v kuhinji. Gospod Šlutman ne sliši.

— Oskrbnik! Oskrbnik! Kje pa ste? — kliče gospod Henrik. Gospod Šlutman ne sliši. — Tako, pustite ga spati! — se smeje proš. — Podzemeljska pozabljivost je prišla nadenj. — S prstom zapreti proti podstrešju. — Čakajte samo, oskrbnik, jutro bo že zopet prišlo, ko vas bo zbudil grom sode! Dies irae, dies illa! (Dan jeze, oni dan!)

— Jactat scopas turturilla! (Ko grlica meče metle) — se smeje frater Severin, ko drugo vrsto resne pesmi zavije po svoje ter sede pred ognjišče, da s polnimi lici piha v ogenj.

Ko gre gospod Henrik proti lovčevi kočici, mu priteče nasproti Gitli.

— Gospod! Gospod! Že se je zbudil! — jeclja. — Moj Bog, in tako zelo ga skrbi, da boste hudi nanj, ker se mu je kaj takega pripetilo.

Veselo govori iz nje, toda bila je tresoča se radost; sedaj je mogel Hajmo govoriti, sedaj bo povedal, kaj se je zgodilo.

Gitli ostane pri vratih, ko gospod Henrik stopi v kočico, z veseljem v sreu, s strahom v grlu.

Hajmo sedi na svojem ležišču.

— Gospod Henrik!
Proš mu položi roko na usta.

— Ti, ne smeš govoriti, Hajmo, jaz hočem tako! Lezi nazaj in pusti me pregledati ti rano. Potem boš jedel in pil in zopet spal, in ko se okrepan zbudiš, bom sedel k tebi in mi boš vse povedal. In ne delaj si neumnih skrbi! Ti si Hajmo, moj zvesti lovec! Svojo zvestobo si zapečatil s svojo krvjo!

— Gospod Henrik —
— Ali boš molčal? — zmerja proš ter z mehko silo poljsne lovca na blazino.

Gitli se oddahne; in ker jo je bilo sedaj mogoče v lovčevi kočici pogrešati, steče v gosposko kočico.

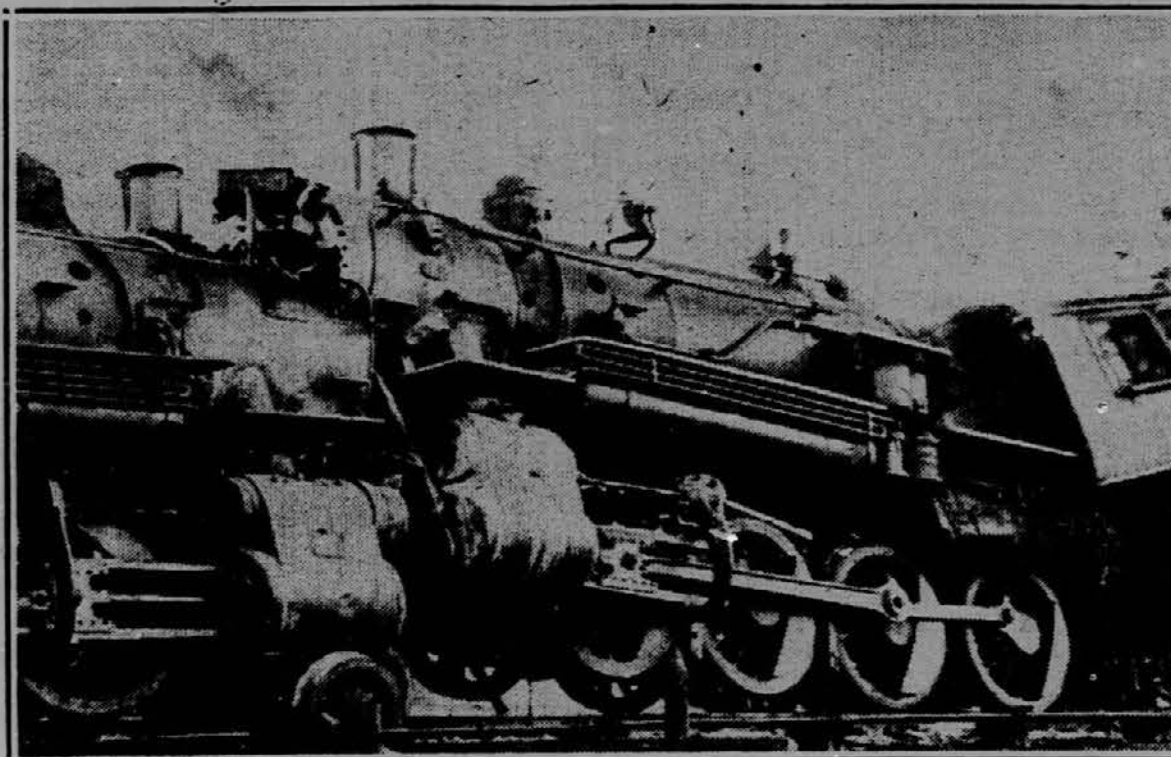
— Frater! Ali vam morem kaj pomagati?
— I, seveda, dekle, prepaši se in se obrni!

In v trenutku ima za Gitli pripravljenih cel tucat naročil.

Za delo prime s hitrimi rokami, prinese vse, kar je frater potreboval v kuhinji, pospravi spalnico ter počisti gosposko sobo.

(Dalje prihodnjic.)

PO ŽELEZNIŠKI NESREČI

Nedavno se je pripetila pri mestu Lynden v Ontario, Canada, velika železniška nesreča. Kolizija je bila tako silna, da se je lokomotiva dvignila iz tračnic. Strojevodja prve je bil ubit, strojevodja druge lokomotive pa težko poškodovan.

JAPONSKI SOCIALNI DUMPING

Splošno se je razširilo mnenje, da Japonski omogoča samo strašno in nesocialno izrabljanje njenega delavstva izvajati gospodarski dumping na svetovnih trgih. Pri izvažanju in razširjanju tega mnenja (ki ga prvi niso javno povedali niti japonski delavci, niti njihovi tovariši v dragih deželah!), pa nihče od onih, ki ga javno zastopajo, res skuša podrobneje se poučiti o tem.

Tako "javna" mnenja so večkrat dovolj močan povod, da jih zainteresirani krogi v imenu ljudske in državne blaginje uporabijo v svojo lastno korist.

Japonska je še mlada industrijska velesila. Zato je njena industrija zelo moderno opremljena, ima zelo veliko kapaciteto in kljub temu zaposluje v primeru z drugimi industrijskimi državami le manjši del narodovih delovnih sil. Po podatkih l. 1931 je industrija direktna preživljala 23% celokupnega prebivalstva. Japonsko industrijsko delavstvo je v glavnem prišlo iz prejšnje visoko razvite obrti in poljedelstva. Navajeno je na primeroma skromne življenjske pogoje, posebno v pogledu stanovanja, obleke in prehane. Socialna zaščita je na Japonskem drugačna kot v Evropi, ker se je deloma naslonila na prejšnje patriarhalne običaje, deloma so jo po evropskem vzoru prirojili ter jo uveljavili v glavnih industrijskih panogah. Delovni čas je v splošnem 10—11 ur dnevno. Mezda je seveda precej nižja kot v Angliji in Ameriki. Vsi ti podatki pa nas nikakor ne smejo zavesti še do trditve, da japonska industrija bolj izrablja svoje delavstvo kot katera druga na svetu. Japonski delavec še nima za seboj one tradicije kot zapadnoevropski in je navajen še na one življenjske pogoje, kakršni so v poljedelstvu in obrti. Ti pa so bili taki, da so od vsakega zahtevali veliko skromnost na eni in veliko delavnost, zvezano s posebno spretnostjo pa na drugi strani. Zato so na Japonskem socialni pokreti širšega obtega še bolj redki.

Japonska je kljub industrializaciji in povečanem izvozu še vedno v trgovini pasivna. Ona še vedno več uvaža, kot pa izvaža. Raditega je povsem naravno, da skuša svoje produkcijske stroške čim bolj zniževati in tako omogočiti izvoz. Storila je to predvsem z modernizacijo in racionaliza-

Naši v Ameriki

SOJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO N A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

— Jeanette Perdan iz Clevelanda, ki je že več let v Jugoslaviji kot pevka in učiteljica angleščine, je zdaj v službi pri ameriškem konzulu v Zagrebu.

— V Lakeside bolnici v Clevelandu je umrla Katarina Kekić. Pokojnica je bolehal od oktobra lanskega leta. Poleg soproga zapušča šest hčera.

— V ponedeljek popoldne je po štiri mesečni bolezni preminula v Clevelandu Josephine Jelenič, rojena Torjan, stara 51 let, doma iz vasi Svoje, fara Trnovo pri Hlirski Bistrici na Notranjskehi.

— V soboto popoldne je umrla v Clevelandu Ana Drenške, rojena Zabukovec, stara 34 let. Ranjka je bila rojena v vasi Mala Slivea, fara Velike Lašče. Pokojna je prišla v Ameriko pred 15. leti.

— V Clevelandu se je pri delu v tovarni ponesrečila Mildred Žifko, roj. Zdolšek. Stroj ji je odtrgal tri prste na desni roki.

— V Frontenac, Kans. je umrl Frank Terlep, star 70 let in doma iz Zagrada pri Škočianu na Dolenjskem. Pobrjala ga je srčna hiba. V Ameriki je bil 45 let in tu zapušča ženo, štiri sinove, dve omoženi hčeri in brata. Prva leta v tej deželi je bil rudar, zadnjih 28 let je pa vodil trgovino z mešanin blagom.

— V Thermopolis, Wyo. je umrl George Lončar, doma iz Like na Hrvaškem.

cijo svoje industrije, kar ji je omogočilo, da je pri skoro istih mezdah in pri istem številu delavstva podvojila in tudi potrojila svojo produkcijo. Njena mlada industrija tudi ni obtežena z amortizacijami iz prejšnjih dob. Ta pojav pa opažamo tudi v drugih državah, posebno vzhodne Evrope, kjer je življenjski standard tudi nizek in kjer mezde prav malo ali nič ne presegajo mezd japonskih delavcev. Razlika je le v tem, da se je Japonska pojavila na trgih, ki so bili dosedaj doma starih evropskih industrij in je s tem porušila dosedanje gospodarsko ravnotežje.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik s Zdrženih država.

195. OBLETNICA NAJSTARJE EVROPSKE LJUDOVLADE

Te dni je republika San Marino z velikimi svečanostmi praznovala 195letnico svoje končne neodvisnosti. Od blizu in daleč so ob tej priliki prišli v gorsko mesto radovedni tujci, da so prisostvovali pestrim slavnostim. Ob tej priliki so zvedeli iz ust obeh regentov, ki vladata republiko vedno po šest mesecev, da nima državica niti fička dolga in da je nje vojska, ki šteje 1000 mož, telesno in duševno v izbornem stanju.

Republika San Marino je v resnici dosti starejša nego 195 let. V četrtem stoletju po našem štetju je mestece ustanovil neki dalmatinski kamnosek po imenu Marino, ki so ga njegovi pristaši častili kot svetnika. L. 1291. so deželico, ki meri komaj 60 kvadratnih kilometrov, proglasili za ljudovlado. Vatikan jo je priznal

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TCVANJE

9. marca: Paris v Havre
Roma v Genoa
13. marca: Deutschland v Hamburg
Washington v Havre
15. marca: Olympic v Cherbourg

16. marca: Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
20. marca: Hamburg v Hamburg
Veednam v Boulogne
Pros. Roosevelt v Havre
22. marca: Pennland v Havre
Majestic v Cherbourg
23. marca: Ile de France v Havre
27. marca: New York v Hamburg
Sturnia v Trst
Manhattan v Havre
29. marca: Berengaria v Cherbourg
Bremen v Bremen
30. marca: Paris v Havre
Stuttgart v Hamburg
Rex v Genoa
5. aprila: Olympic v Cherbourg
Europa v Bremen
6. aprila: Champlain v Havre
10. aprila: Washington v Havre
12. aprila: Majestic v Cherbourg
13. aprila: Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa
19. aprila: Berengaria v Cherbourg
Bremen v Bremen
20. aprila: Roma v Trst
Paris v Havre
24. aprila: Manhattan v Havre
26. aprila: Europa v Bremen
Aquitania v Cherbourg
27. aprila: Lafayette v Havre
Rex v Genoa
3. maja: Majestic v Cherbourg
4. maja: Champlain v Havre
6. maja: Washington v Havre
Berengaria v Cherbourg
10. maja: Bremen v Bremen
11. maja: Paris v Havre
Conte di Savoia v Genoa
15. maja: Aquitania v Cherbourg
17. maja: Europa v Bremen
Sturnia v Trst
18. maja: Ile de France v Havre
22. maja: Majestic v Cherbourg
Manhattan v Havre
25. maja: Champlain v Havre
Rex v Genoa
28. maja: Bremen v Bremen
29. maja: Berengaria v Cherbourg

NEMCIJA SE BO POSTARALA

V nekem strokovnem medicinskem listu razpravlja prof. J. Lange iz Vroclava o nevarnosti postaranja, ki preti Nemčiji. Leta 1975 bo kakšnih 13 odstotkov njenega prebivalstva starih nad 70 let, kar je zelo velik odstotek. Toda Lange se te ostaritve ne boji preveč in to je značilno za evropsko mišljenje, ki se je izvršila v zadnjih časih v hitlerjevski Nemčiji. Dočim je še pred nedavnim vse povzdigovalo samo mladino, pravi Lange, da ima pač tudi starost neko vrednost za mlado pokolenje. Navaja Kanta, ki je dosegel najvišji razmah svojih sil onstran življenjskega vrška. Dokler človek od starosti ne postane slaboumen, se od njega lahko še vsak nekaj nauči.

še l. 1631., a niti sto let pozneje se je Vatikan deželico znova polastil. Vendar so si znali Sanmarinci svojo neodvisnost končno priboriti že leto dni pozneje, 1740. in neodvisni so ostali do danes. Celo Napoleon jim je priznal samostojnost.

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihja in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI !!

KRIŽEM PO JUTROVEM
4 knjige, 595 strani, s slikami
Vsebina: Jezero smrti; Moj romaj ob Nilu; Kako sem v Mekko romaj; Pri Samarit; Mat Jezidi
Cena1.50

PO DIVJEM SIRDISTANU
4 knjige, 594 strani, s slikami
Vsebina: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema
Cena1.50

IZ BAGDADA V STAMBUL
4 knjige, s slikami, 627 strani
Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nasr
Cena1.50

V GORAH BALKANA
4 knjige, s slikami, 576 strani
Vsebina: Kovac Šimen; Zaroka z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik
Cena1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV
4 knjige, s slikami, 577 strani
Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju
Cena1.50

Ž U T I
4 knjige, s slikami, 597 strani
Vsebina: Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot
Cena1.50

WINETOV
1: knjig, s slikami, 1753 strani
Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-či, lepa Indijanka; Prokletstvo zlata; Z detektivna: Med Komanč in Apači; Na varnih potih; Winnetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka
Cena3.50

SATAN IN IŠKARIOT
12 knjig, s slikami, 1704 strani
Vsebina: Izseljenci; Yuma Setar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta; Izdajalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedič
Cena3.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.